

Virksomhetsplan 2018

Virksomhetsplanen er et levende dokument som revideres årlig. Den kan ses på som et supplement til vedtektene, som samler og utdyper enkelte temaer etter behov.

1) Antall andelshavere

I vedtektene § 4 heter det "Styret kan bestemme en øvre grense for antall andelshavere hvis gjennomføringen av driften krever det."

Styret har i forslag til budsjett 2018 tatt utgangspunkt i 130 hele andeler på bakgrunn av erfaringene fra 2017. Da regnet vi med en viss stabilisering av medlemsmassen, men tross aktiv markedsføring endte vi på 136 hele andeler inkludert gratis andeler til styre og ansatte. Hvis det er flere som ønsker medlemskap innen 01.04 vil styret vurdere å øke antall andeler. Gartner og daglig leder har gratis andel iht. ansettelseskontrakt, samt gratis andeler til styremedlemmer kommer i tillegg til de 130 andelene.

Mulighet for påmelding til årets sesong lukkes for alle 1. april.

2) Organisering og kommunikasjon

Effektiv organisering og god kommunikasjon er viktige momenter for et velfungerende andelslandbruk. Åpen kommunikasjon og gjennomsiktighet er avgjørende for å bygge tillit, og en effektiv organisering kan bidra til å øke engasjementet og resultatet av andelshavernes arbeidsinnsats. I medlemsundersøkelsen svarte 97 % at de var fornøyd/svært fornøyd med kommunikasjonen.

For å sikre en god kommunikasjon, må alle andelshaverne (minimum en per familie) være tilgjengelig på e-post. Daglig leder betjener e-postadressen andelslandbruk@dysterjordet.no, gartner har e-postadressen gartner@dysterjordet.no og styreleder har styret@dysterjordet.no.

E-post er hovedkommunikasjonskanalen mellom daglig leder/gartner/styre og andelshaverne, med en ukentlig e-post i sesongen. Relevant informasjon vil også legges ut på hjemmesiden og på Facebook.

Engasjerte andelshavere kan også være med i arbeidsgrupper. Det er ønskelig at hver arbeidsgruppe velger en leder fra medlemmene, og hver arbeidsgruppe får en kontaktperson som enten er medlem av styret, daglig leder eller gartner. Disse kan også ved behov delta i arbeidsgruppen. Det er ønskelig at kommunikasjonen med arbeidsgruppene går via lederen i arbeidsgruppen til kontaktperson for styre/drift.

I 2018 er det ønskelig med følgende arbeidsgrupper:

- Gartnergruppa. Gruppa deltar i planleggingen av vekstplan og praktiske oppgaver på jordet.
- Urtegruppa; videreføre anlegging av urtebed etc.
- Anleggsgruppe. Denne gruppa hjelper til med å sette opp og vedlikeholde vanningsanlegg, redskapsskjul mv.
- Vannkildegruppe. Denne gruppa leder arbeidet med å etablere egen vannkilde på jordet.

- Kurs og sosialt. Arrangere piknik på jorden, kurs, høsttakkefest og annet.
- Barnegruppe. Ansvar for dyrking på barnejorden og aktiviteter rettet mot barna.
- "SOS-gruppe" som kan bistå gartner på kort varsel ved spesielle behov.

Alle medlemmer kan foreslå opprettelse av arbeidsgrupper til styret. Forslaget skal inneholde en kort beskrivelse av formålet med gruppen og minimum tre andelshavere som ønsker å delta i gruppen. Hver arbeidsgruppe velger en leder og får en kontaktperson som er styremedlem, gartner eller daglig leder. All kommunikasjon mellom andelshavere, styre, daglig leder og gartner skal være åpen og tydelig.

3) Visjon, mål og strategi

På årsmøtet 2017 ble det besluttet å sette i gang en prosess med å utarbeide en visjon, langsiktige mål og strategi for Dysterjorden andelslandbruk. Hensikten var å klargjøre hvilke verdier vi vil bygge på, langsiktige mål og en strategi som skal ta oss dit. Alle medlemmer ble invitert til å være med i prosessen, som foregikk i hovedsak på følgende arenaer:

- Photovoice workshop (4 kvelder) om verdier med Rosalie Matie
- Medlemsundersøkelse om verdier, mål og strategi
- Vintermøtet
- Styremøter

Visjon:

Vi dyrker mangfold, sunnhet og fellesskap
– unikt økologisk utvalg, lærerikt, hyggelig og døgnåpent!

Langsiktige mål

Prioritet 1 er mål som er grunnleggende for vår drift, og for en stor del på plass allerede. Prioritet 2 er mål vi vil nå i 2018, og prioritet 3 er mål som følges opp fra 2019 (men kan gjennomføres i år om kapasitet!).

Prioritet	1. Hva skal vi produsere?	Oppfølging
1	Vårt hovedfokus er på grønnsaker til ferskforbruk.	Gartner, ok
1	Vi har et bredt utvalg av grønnsaker og er en aktør i å ta vare på plantemangfold i landbruket.	Gartner
2-3	Vi vil ha en lagringsløsning for å ta vare på overskuddsproduksjon og forlenge sesongen.	Styret
3	Vi ønsker å ha flere landbruksprodukter. I første omgang egg, enten ved egenproduksjon eller samarbeid med produsent.	2019
	2. For hvem?	
1	Vi produserer i hovedsak for oss selv.	Gartner, ok
2	Vi ønsker å tilrettelegge for samarbeid med lokale aktører som skoler, barnehager og NMBU for felles glede og læring.	Daglig leder, gartner 2018
3	Vi vil selge overskuddsproduksjon på en enkel måte.	2019

1	Andelsprisen er basert på estimerte kostnader delt på antall andeler.	Styret, ok
3. Hvordan?		
1	Vi vil sikre gode arbeidsvilkår for våre ansatte.	Styret
1	Grønnsaksproduksjonen skal i stor grad være basert på vår egen dugnadsinnsats.	Gartner, ok
2	Vi har et aktivt sosialt- og læringsfellesskap.	Styret, gartner, daglig leder 2018
2	Vi tilbyr et begrenset tilbud om høstehjelp for å være mer tilgjengelig for de som ikke har anledning til å høste så ofte som de ønsker.	Daglig leder 2018

Styret, daglig leder og gartner vil i samarbeid fastsette de nødvendige tiltak for å nå målene.

4) Utkast til aktivitetsplan 2018

Følgende aktiviteter for andelshavere vil prioriteres, men gjennomføringen vil være avhengig av andelshavernes engasjement, interesse og evt. finansiering.

- Opplæring for nye andelshavere
- Felles dugnader
- Felles innhøsting og markvandring
- Felles arrangementer på jordet, for medlemmer og åpne
- Høsttakkefest
- Etablere begrenset tilbud om høstehjelp

For oppfølging av aktivitetsplanen mm. vil det arrangeres et åpent møte i april der andelshaverne kan dele og diskutere idéer og komme med konkrete innspill til arbeidsplanen, arbeidsgrupper etc.

5) Tilbud til organisasjoner i nærmiljøet

Dysterjordet andelslandbruk er en synlig, lokal aktør i Ås. Vi mottar mange henvendelser fra ulike organisasjoner i nærmiljøet som ønsker å komme på besøk, ha aktiviteter på jordet mv, og vi har imøtesett henvendelsene så godt vi har kunnet uten å påføre andelslandbruket ekstrautgifter. Derfor ønsker styret nå å tilrettelegge for dette på en mer systematisk måte ved å tilby eget medlemskap for lokale organisasjoner som barnehager, skoler og studentgrupper. Hensikten er å lage en vinn-vinn situasjon der barn og unge kan få et unikt tilbud, flere blir kjent med vår virksomhet og vi får mer aktivitet på jordet.

Styret ser for seg følgende tilbud i 2018:

- Barnehagegrupper og skoleklasser kr. 2000
 - Basert på selvkost, ingen innmeldingsavgift
 - Inkluderer obligatorisk introduksjonsmøte, vårdugnad, høsteday mv.
 - Aktiviteter og høsting etter avtale
 - Ingen obligatoriske dugnader for barnehager
- Studentgrupper kr. 7500
 - Kan melde seg inn på etter studiestart i august om vi har kapasitet
 - 5 studenter per gruppe, en kontaktansvarlig.
 - Ytterligere deltagere i gruppen kr. 1500 per student.
 - Obligatorisk introduksjonsmøte på jordet

- Kan høste iht. høstemelding i maksimum 10 uker
- Forplikter seg til minimum 10 dugnadstimer per person.

Ved forespørsler fra andre organisasjoner vil daglig leder/gartner/styre vurdere hver enkelt henvendelse.

6) Sosialt ansvar

Styret går inn for å videreføre at 1 % av årskontingenten avsettes til tiltak som kan komme grupper til gode som ellers ikke ville kunne delta, f.eks. klasser på skolebesøk.

7) Utkast til vekstplan

Vekstskifte

Vi har et vekstskifte hvor de ulike (største) grønnsaksplantefamiliene er representert med hvert sitt skifte. Disse roterer over området hvert år for å motarbeide oppformering av sykdommer, skadegjørere og lignende. Det gjelder spesielt for de kulturene som er spesielt utsatte, for eksempel korsblomst-, løk, potet og skjermplantefamilien. Jordskokk og tomat vil ikke være med i rotasjonen. Grønnsakssengene/bedene er standardisert med lengde 20 meter. Det vil bli anlagt større felter for grønngjødsel, og trolig vil også dette kunne brukes til kompostering.

Sorter/type grønnsaker og mengder

Erfaringer og ønsker fra medlemsundersøkelsen blir tatt med i betraktning når planen utarbeides i detalj. Det vil legges opp til at det blir et utvidet høstevindu på flere av vekstene, ved å plante i enda flere hold på mange kulturer, og også utnytte tunnelen mer til dette. For eksempel tidlig salat, reddiker, betar, gulrot osv. plantet i tunnelen. Det er av erfaring mye bladgrønt tidlig i sesongen, så å kunne utvide tilbudet av for eksempel rotfrukter her er ønskelig. Det vil være fokus på sortsmangfold, som nevnt i strategidokumentet vårt, i tillegg til den grunnleggende produksjonen.

Gjødsling

Det vil bli gjødslet med storfetalle fra Dyster gård, pelletert økologisk hønsegjødsel, og noe kompost i henhold til vedtatt gjødselplan og Debio-regelverk.

Småplanter

Det vil bli økt satsing på småplanter i 2018, og da eget oppal. Første hold vil fortsatt kjøpes inn på en del kulturer, men det meste annet har vi nå ha eget oppal på. Mer bruk av småplanter framfor direktesådd vil i mange kulturer gi økt avling pga. jevnere spiring, mindre ugresspress og bedre plassutnyttelse. Nytt papir-potte-plantesystem vil testes ut (gartners private).

Ugrasregulering

Metoder vi bruker er forebyggende teknikker som falske såbed, vanning og dekking for å få ugresset til å spire, og så brenne eller harve det før sådd/utplanting. Brenning gjentatte ganger i kulturer som tåler det (for eksempel løk), i tillegg mer bruk av silofolie for dekking/okkultering før sådd/utplanting og bruk av vevd plast på kulturer med lang modningstid. Nytt, effektivt radrensingsutstyr med rulleskjær (for montering på hjulhakke) og skraperive (med tynne tinder) vil testes ut (gartners private). Erfaringsmessig er ugrasregulering en svært tidkrevende jobb, så et pågående fokus på effektive løsninger er nødvendig.

Plan for utførelse

En kalender/sesongoversikt vil bli utarbeidet med mer detaljert planlegging av hvilke oppgaver som gjøres når. Denne utarbeides med erfaring fra tidligere år og samkjøres med dugnadskalenderen. Vi baserer vår drift i stor grad på egeninnsats, så å effektivisere/optimalisere dugnadsinnsatsen er derfor ønskelig.

Ekstra hjelp på jordet

En gartnerassistent som kan assistere gartner ved behov, særlig i de mest aktive månedene er ønskelig. Det er foreslått 40 t til dette i budsjettet.

8) Etablering av vannkilde på jordet

Ås kommune har varslet at vi ikke kan bruke kommunalt vann i 2018, vi har sendt inn klage på vedtaket da vi ikke kom så langt som ønskelig med å etablere egen vannkilde i 2017. Vi må derfor jobbe for å få dette på plass så snart som mulig. Det mest aktuelle alternativet er å koble oss på en brønn som tilhører gården.

9) Andelshavernes rettigheter og plikter

Andelshaverne har rett på en andel av produksjonen og høster grønnsaker til eget forbruk iht. utsendte høstemeldinger. Vo

En voksen andel er ment å dekke grønnsaksforbruket til en voksen person, men vil kunne variere etter dyrkingsforhold mv. Alle andelshavere deler både utbytte og risiko. Det betyr at man kan få både mer eller mindre grønnsaker enn forventet, avhengig av hva avlingen gir.

Styret foreslår følgende endring i kriteriene for medlemskap:

- Andeler kan deles mellom medlemmer i samme husstand.
- Alle i husstanden som skal dele på andelen(e) og være med på jordet, må være innmeldt.
- Hver husstand må minst ha en hel andel.

Dette innebærer at andelene ikke lenger må være personlige, og en familie kan dele en eller flere andeler.

Prinsippet om at en hel andel tilsvarer forbruket til en voksen person ligger fast, og om man ikke høster en uke kan man ikke høste dobbelt uken etter. Hver familie må derfor, som i dag, vurdere hvor mange andeler de trenger ut fra hvor stor andel av det ukentlige grønnsaksforbruket sitt de ønsker å få dekket gjennom andelslandbruket. Forskjellen fra dagens ordning vil være at alle i familien kan delta på jordet uavhengig av hvor mange andeler familien har.

Bakgrunnen for endringen er henvendelser fra interesserte og medlemmer samt informasjon fra andre andelslandbruk. Hensikten er å gjøre det mer attraktivt for en familie å bli med. På den andre siden kan det bli litt vanskeligere å kommunisere at en andel kun gjelder forbruket til en person, og vi kan potensielt miste noen medlemmer fra familier som har meldt inn alle familiemedlemmer i dag.

Styret foreslår videre at alle som har vært medlem tidligere kan melde seg inn igjen i 2018 uten å betale ny innmeldingsavgift.

Andelshavernes innsats er essensielt for et velfungerende andelslandbruk. Budsjettet er stramt, og en vellykket produksjon er avhengig av andelshavernes arbeidsinnsats.

I vedtektene § 4 heter det "Alle andelshavere plikter å bidra med et antall arbeidstimer pr år. Antall timer foreslås av styret og vedtas av årsmøtet." Styret foreslår å videreføre dugnadsplikten fra 2017 med at hver voksenandel forplikter til minimum 6 t arbeidsinnsats for andelslaget i 2018.

Med en medlemsmasse på 130 hele andeler vil dette med anslagsvis 85 % voksne utgjøre 663 t. Til sammenligning er det i styrets forslag til budsjett avsatt 640 t til gartner og medhjelper og 200 t til daglig leder.

Som dugnad teller organiserte dugnader, revisoroppgaver eller andre oppgaver avtalt med daglig leder eller gartner (f.eks. ta ansvar for en arbeidsgruppe eller aktivitet).